MANDRAČ

http://www.mandrac.si, urednistvo@mandrac.si

1398

ČETRTEK,13.MAJ 2021/ ŠTEVILKA 1398, leto XXVII / poštnina plačana pri pošti 6310 izola - isola / cena: 1,50 EUR

MKI IZOLA
OF 15
6310 IZOLA

MESTNA KNJIŽNICA IZOLA

Veni DOSTAVA NA DOM ali OSEBNI PREVZEM
Tel 05 6416 333 / mobi 041 684 333
malice in kosila / od ponedeljka do petka med 10.00 in 18.00 uro

STISKARNA MANDRAČ
Tiskamo: majce lončke itd..
040/432-943

Problem ni vedeti ampak verjeti

Živimo v obdobju, ko nobena stvar ni dovolj neumna, da se ne bi ukvarjali z njo. Še več. Živimo v obdobju, ko takšne stvari dobijo nekakšen javni pomen in čeprav je cesar gol tega nihče ne prizna. Še več. Vsi hvalimo njegov videz, vključno z novinarji..

(Mef) „Pa saj ne morem verjeti“, je stavek, ki ga slišim od ljudi, ki še niso podlegli skušnjavi občudovanja cesarjevih nevidnih oblačil. Verjeti je sicer glagol, ki v ta stavek ne sodi ravno posrečeno, saj s seboj nosi nekaj religioznega in nič kaj znanstvenega, odkritje, ki je tak stavek vzpodbudilo pa gotovo cilja na nekaj realnega, vidnega. Torej bi realen človek moral vzklikniti: „Pa saj ne morem vedeti.“ Tak stavek pa nima nobenega smisla in ne ponazarja tega, kar bi sogovornik rad povedal. Namreč, kot je ameriški znanstvenik Jerry A. Coyne zapisal v svoji knjigi Verjeti ali vedeti je v znanosti verovanje greh, v religiji pa krepost. Zato uvodni stavek lahko kar pozabimo in se lotimo bistva na drugačen način. Preprosto, razumljivo, človeško.

Začel bom tako-le: Kdaj bi človek, ki ne razmišlja o doslej zapisanem, uporabil poved: Pa saj ne morem verjeti. Bom naštel nekaj primerov: Recimo ob prebiranju vabila na slavnostno predstavitev pleksi ali plehnate table na kateri je ribica, ki plava v morju v katerega se z dveh gričev steka potoček, na obali pa je lepa vzdrževana pinija. Zraven je napis: Varujmo morje, Salvaguardiamo il mare in Keep the sea clean. Brez klicajev, seveda, saj ne gre, da bi ljudi, ki naj varujejo morje, posebej strašili. Gre za skromno prošnjo, na tabli, ki bo stala tu in tam ob obali in varovala morje. Sicer je bila tam že doslej, vendar je verjetno že malo zaruznila pa je bilo treba z evropskim denarjem naročiti novo. Očitno morje ni varovalo table tako kot mi njega.

Ne bom omenjal tega, kako so pomembni republiški in lokalni funkcionarji modro sledili predstavitvi obnovljene table, ker smo nekaj podobnega videli pred časom, ko so isti možje z istega ministrstva in naši lokalni oblastniki in politiki občudovali pleksi tablico na kateri je črta, ki kaže, do kod je segalo morje v Kraljevi galeriji Rex ob zadnji veliki poplavi. Pustimo to, da so pozabili na napis v italijanskem jeziku in pozabimo to, da smo strategijo obvarovanja pred poplavami prepustili državi. Ne moremo pa pozabiti tega, da se v resnici ni zgodilo nič in table niti niso pritrdili na fasado stavbe. Pravzaprav bi jo Marjan lahko odnesel domov in jo postavil tastu v dnevno sobo stanovanja v četrtem nadstropju, kot opozorilo, kaj se lahko zgodi.

Najbolj nedoumljiva pa je misel avtorjev teh dogodkov, ki pravijo, da moramo ljudje čuvati morje in da moramo biti pozorni na poplavljanje morja. Pa bi v resnici morala za večino tega poskrbeti država, mi ljudje pa smo le skromni dodatek njenim ukrepom.

Pred dnevi je Slovenska turistična organizacija Občini Izola podelila zlati znak zelene trajnostne destinacije za odgovoren in strateški pristop pri upravljanju destinacije in varovanje kulturne dediščine. Pa mi ni čisto jasno, kaj so imeli v mislih. Verjetno ne tega, da stara občina stoji na pol narejena, da je Besenghijeva narejena na pol in da nimamo niti ene opozorilne table za te spomenike.

Končno sem dojel. Priznanje je dobila Občina, občina pa ne.

INTESA SANPAOLO BANK

MANDRAČ
NAROČNINA - SPOROČILA - MALI OGLASI
tel. 040 211 - 434 / urednistvo@mandrac.si

Izobčeni, osramočeni, slavljeni

Vsak resen časopis ima dopisnika v glavnem mestu. In ga imamo tudi mi. Že res, da je bil do koronastanja vsak vikend "doma" v Izoli, zdaj prihajajo le njegovi zapisi. Zoran Odić je upokojeni a ne odpisani novinar z veliko začetnico. Tisti, starega kova.

Spet smo ga premagali. Spet smo se spominjali in obeležili 9. maj, Dan zmage nad nacifašizmom. Kdaj smo ga premagali? V drugi svetovni vojni. Kdo ga je premagal? Tu mirno prepišemo vse, kar je bilo o tem napisano eno, ali pet, ali deset let nazaj, ker se ni nič spremenilo, ne premaknilo na bolje. Na slabše pa... Tudi Evropa je ta dan poimenovala Dan Evrope, kar pomeni, da je antifašizem vgrajen v njene temelje in je ključni integrirajoči moment nastanka in obstanka združene Evrope. Kar vse naše novoosvobojene (in tako naprej) bantustane in njihove nacionalistične liderje sili, da deklarativno govorijo o pripadnosti tej vrednoti, a istočasno uvajajo strahovlado in aktivno obračunavajo s to idejo in njeno zapuščino. Na prvi pogled je to nezdružljivo in nerazumljivo, nominalno smo (so) države utemeljene na antifašizmu, kar pomeni tudi SNOS, a AVNOJ se pozablja in je pozabljen, kakor se pozablja partizanska borba, pa se naše, bantustanske diktature prikljanjajo nekakšnemu deklarativnemu in splošnem antifašizmu, brez vsebine.

A vsebina je, da je (jugo)slovanski antifašizem bil avtentično (jugo)slovanski, partizanski, da ga brez (jugo)slovanskih komunistov ne bi bilo, da so partizani osvobodili Skopje, Zagreb, Ljubljano, Reko, Trst, Celovec, pa še kaj, Istro in Dalmacijo na primer, da so umirali in osvobajali. Da so danes pozabljeni in popljuvani, osramočeni, kar je sramotno in prezira vredno.

V Srbiji jih izenačujejo s četniki Draže Mihajlovića, ki so se, tako novi zgodovinarji pišejo novo zgodovino, borili proti Wemachtu in Hitlerju, na Hrvaškem je Pavelićeva NDH in »Za dom spremni« prinesena do principa, o Madžarski in podobnimi višjegrajčani pa je škoda besed. Novozgodovinarji nove zgodovine slovenske domobrance in belo in plavogardiste razglašajo za junake in jim hočejo postaviti spomenike, a OF in NOB za zločince. Ker je Protiimperialistična fronta, ki je prerasla v OF bila, tako novokomponirani zgodovinarji selekcionirajo zgodovinska dejstva, proti Angliji in Franciji, ki so, tega pa nihče ne omenja, podpisale Munchenski sporazum, po katerem so mirno gledale kako Hitlerjeva Nemčija osvaja Alsace Loraine, Češkoslovaško in anschluss Avstrije. Zato je nastala Protiimperialistična fronta, ki je bila, ker so bile najmočnejše imperialistične države Evrope zaveznice Hitlerjevega Reicha, istočasno proti imperializmu in proti nacizmu, saj so bile imperialne sile naraven zaveznik Reicha. Dokler se ni obrnil proti njim, pa je vojna proti nacifašizmu res postala vojna za obstanek.

In trajal je vseh pet let vojne, ki se danes brez sramu ponavlja v reviziji zgodovine in izenačevanja fašizma in protifašizma. Dovolj je prebrati 14 tez o prafašizmu Umberta Eca. Le da naši novi ne pridejo niti do kolen predhodnikom, od katerih se učijo. Hitlerjev Reich je bil visokosofisticirana in organizirana država zla. Vse je bilo pravnoformalno regulirano.

Zakoni so bili jasni, če si Žid, komunist, pripadnik nižje rase, posledice so bile jasne in napisane v zakonih. Stalinizem, kot antipod nacizmu, ni bil jasen - vse se je reguliralo z dekreti, ki so se menjali, kakor je piscem padlo na pamet, z ukazi, ki so se prilagajali dnevnim potrebam in so veljali za nazaj, včerajšnji sovražniki so naenkrat bili prijatelji, prijatelji so postajali sovražniki, vse so predpisovali nosilci moči in oblasti. Zakoni in ustava so bili samo črke na papirju. Podobno kot danes. Pa ne v Rusiji. Tukaj, kjer zakoni ne veljajo, kjer je ustava črka na papirju. Kjer je vrhunec pameti patološko-politična laž, širenje sovraštva, manipulacije, zavajanje, rasizem, nacionalizem, predsodki, falsifikati, koruptivnost, nepotizem... nikoli konca. Da se skrije neznanje in nekompetentnost. Da se izpolni Machiavellijeva misel o tem, "da se je težko polastiti oblasti, a ko je oblast v posameznikovih rokah, jo je razmeroma lahko obdržati."

Zoran Odić

VRTNARSTVO
MOŠKON
vrtnarstvo s tradicijo
VELIKA IZBIRA OKRASNIH RASTLIN:
za balkone, vrtove, cvetlična korita...
ODPRTO VSAK DAN, RAZEN NEDELJE.
Parecag 31, gsm: 041 607 594

MANDRAČ je tednik Izolanov
Naslov: Veliki trg 1, 6310 Izola, TRR: 1010 0002 9046 354
tel. 040 211 434
elektronski naslov: http://www.mandrac.si;
email: urednistvo@mandrac.si
Odgovorni urednik: Aljoša Mislej
Uredništvo: Aljoša Mislej, Drago Mislej, Davorin Marc, Primož Mislej (foto)
tehnični urednik: Davorin Marc email: sektor.tehnika@ mandrac.si
Tednik izhaja v nakladi 2000 izvodov, cena 1,50 EUR. / Četrtletna naročnina: 18 EURO.
Založnik: GRAFFIT LINE d.o.o., Izola; tel.**tel. 040 211 434** / Prelom: Graffit Line
Vpis v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS, pod zaporedno številko 522.

Kultura se počasi vrača

Poudarek je na počasi, saj bo za ogled kulturne (ali športne) prireditve potrebno predložiti dokaz o cepljenosti, prebolelosti oziroma negativni test, število obiskovalcev pa bo še vedno omejeno na kvadraturo. Gostinci pa bodo lahko obratovali do 22.00.

Ugotovitev tedna

Občina Izola je prejela zlati znak zelene trajnostne destinacije v času, ko razmišlja o vzpenjači na Belveder in odstranitvi štirih zaščitenih pinij zavoljo krožišča. Očitno konkurenca ni bila tako huda.

V torek je bilo v Sloveniji opravljenih 4.690 testov, od katerih je bilo 726 pozitivnih, oziroma 15,5%. To so številke, ki prinašajo previden optimizem.

Počasi a vztrajno se število dnevnih okužb spušča na stanje pred lanskim oktobrom. Štavilo aktivnih primerov se je v torek sicer nekoliko dvignilo na 8.956, a je sedemdnevno povprečje vendarle padlo na 524,1 novih primerov na dan. Posebnosti statistike. V upadu je tudi število hospitalizij na 463, ter bolnikov s covidom, ki potrebujejo intenzivno terapijo. Teh je bilo v sredo 128. V sredo sta umrli dve osebi s covidom.

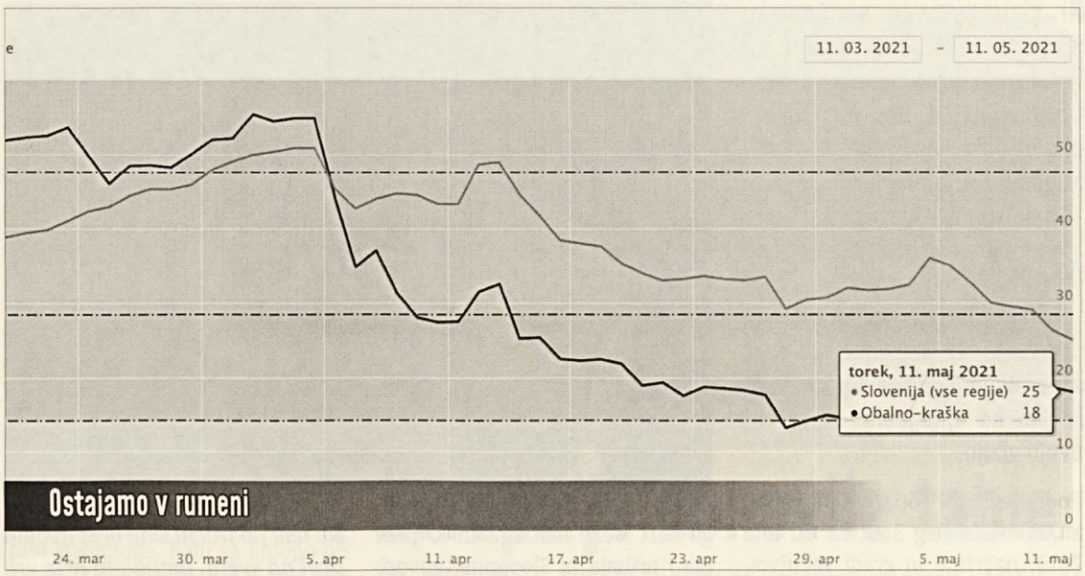

Kako kaj pri nas?

Obalno-kraška regija je sicer med tistimi, kjer ni bilo opaziti večjih sprememb v zadnjih dneh, a to predvsem zato, ker je bilo pri nas v povprečju že pred tem stanje razmeroma dobro. Je pa opaziti poslabšanje na obali, kjer so v torek zabeležili šest novih primerov v Izoli, enajst v Piranu ter 23 v Kopru. Je pa število aktivnih okužb v naši občini ostalo na 16, kar predstavlja 0,1% prebivalcev.

Rumena je rumena

Obalno-kraška regija ostaja rumena, v rumeno pa je prišla tudi država. Vlada je tako, po posvetovanju s strokovno skupino, sprostila del ukrepov, a tudi podaljšala epidemijo še za trideset dni.

Po novem je dovoljeno zbiranje do 50 ljudi, sproščajo pa se tudi omejitve za športne in kulturne dogodke, kjer pa je pogoj za udeležbo negativen test, oziroma dokazilo o cepljenju oziroma prebolelosti virusa. Sedišča bodo lahko zasedena petdeset odstotno, v primeru stojišč pa je pogoj še vedno nekoliko „strog“, saj predvideva 10 kvadratnih metrov na obiskovalca pri odprtem prostoru in dvajset kvadratnih metrov na obiskovalca za zaprte prostore.

Po dolgem času se bodo v državi spet lahko odprle igralnice, avtokampi pa bodo po novem lahko izkoristili 70 odstotkov kapacitet (po sedanjem režimu bi jih lahko zgolj 30 odstotkov).

Gostinci so nestrpno pričakovali sprostitev obratovanja tudi v večernih urah in na Vladi so jim vsaj delno prišli nasproti. Od ponedeljka bo namreč dovoljeno obratovati do 22.00 ure, še vedno pa ostaja v veljavi prepoved več kot štirih oseb za isto mizo, vendar v primeru, da so vse osebe iz istega gospodinjstva, lahko zraven prisedejo tudi otroci.

Cepljenje se nadaljuje

Skoraj četrtina prebivalcev, 507.822, je dobila prvi odmerek cepiva proti covidu-19, medtem ko je število tistih, ki so dobili oba predvidena odmerka še vedno razmeroma nizko, 259.063, kar predstavlja 12,3 odstotka.

Goriška regija ostaja tista z največjo precepljenostjo, 15%, medtem ko je na Obalno-kraški dva odmerka dobilo 11,5 odstotka prebivalcev.

Boljši sejem kot povratek v normalnost

V soboto je boljši sejem na Lonki pričaral skoraj ne-koronsko vzdušje. Prevelike gneče ni bilo opaziti, bilo pa je opaziti ljudi, ki so si z zanimanjem ogledovali, kaj nudijo stojnice. Po vsem tem „koronskem času“ je bilo že to nekaj tako nenavadnega.

Izola - Trg Etbina Kristana 2, 051/301 052, 031/356 887
LETOS PRAZNUJEMO 30 LET Z VAMI
NEPREMIČNINE IZOLA d.o.o.
www.sifra-nepremicnine-sp.si sifra@siol.net
šifra
OBALA V MALEM Ivan Konstantinović, univ. dipl. ekon., št. licence: 00002

V Izoli bodo razvijali zabavo prihodnosti

Podjetje Ensol 360 se seli v Izolo, v prostore nekdanje diskoteke Ambasada Gavioli. Tam bodo imeli svoje prostore, a tudi razvojni park, ki bo odprt za javnost. S tem želijo ,tako investitorjem kot lokalni skupnosti, ponuditi vpogled v prihodnost zabaviščnih parkov, kjer je na majhni površini malo vsega, tudi go-kart steza.

Ni skrivnost, da se koprsko podjetje Ensol 360 zanima za nakup objektna nekdanje Ambasade Gavioli. Objekt je bil sicer že dolgo naprodaj, a resnih kupcev v zadnjih letih ni bilo. Vse do trenutka, ko so na koprskem podjetju, ki spada med vodilne, če že ne vodilno svetovno podjetje na področju načrtovanja in izdelave go-kart stez, ocenili, da je to lokacija, ki jim bo omogočila uresničiti svojo vizijo.

Podjetje Ensol 360, pod blagovno znamko Karting 360, že od leta 2013, načrtuje in gradi večnivojske go-kart steze tako rekoč po vsem svetu. V tem obdobju so postavili kakšnih 80 stez, ki jih najdemo na skoraj vsakemu kontinentu, njihov ključni trg pa so zaenkrat Združene države Amerike, čeprav so se v času epidemije, ko so se ZDA skoraj povsem zaprle, začeli aktivno spogledovati tudi s staro celino in si odprli nove možnosti v Franciji, Španiji in Nemčiji. Svoje predstavnike imajo danes po vsem svetu in ravno ta konstantna rast in širitev sta "krivi", da so jim obstoječi prostori v Kopru postali pretesni.

Regijska Gazela

Ensol 360 je bilo izbrano kot najhitreje rastoče podjetje v Zahodni Sloveniji med letoma 2014 in 2019. Na sedežu podjetja je zaposlenih 30 ljudi, a če k tej ekipi prištejemo še vse predstavnike, zaposlene na Hrvaškem in ekipo, ki go-kart steze inštalira in ki prav tako prihaja iz Slovenije, govorimo o več kot 200 zaposlenih. *"85 odstotkov nabave je v Sloveniji in v desetih letih smo samo eno fakturo izdali pri nas, v Ljubljani. Imamo tako rekoč stoodstotni izvoz, kar smo tudi zasledovali. Če sta si dva dobavitelja enakovredna in je eden slovenski, se bomo vsekakor odločili za slednjega"*, pravi direktor podjetja **Jernej Čopi**. Pohvalijo se lahko z nekaterimi največjimi in najbolj spektakularnimi go-kart stezami na svetu, a to, kar zasledujejo in ki je eden od poglavitnih razlogov za selitev v Izolo, je prav nasprotno: iskanje načina, kako prodreti tudi v zabaviščne parke, kjer je go-kart steza le ena od atrakcij. *"Nekoč so bile go-kart steze velike, hrupne in prašne. Zahtevale so veliko prostora, 4.000 kvadratnih metrov in več, namenjene pa so bile predvsem obiskovalcem, ki so radi dirkali. Na tem področju smo brez dvoma prvi na svetu, ampak to je le vrh nekakšne piramide"*, pravi Jernej Čopi. S časom se je tehnologija začela spreminjati tudi v svetu go-karta. Na tržišče so prišli električni go-karti, ki niso več hrupni. Prišle so tudi nove pnevmatike, ki ne prašijo in to so pogoji, da se go-kart stezo lahko umesti ob druge atrakcije.

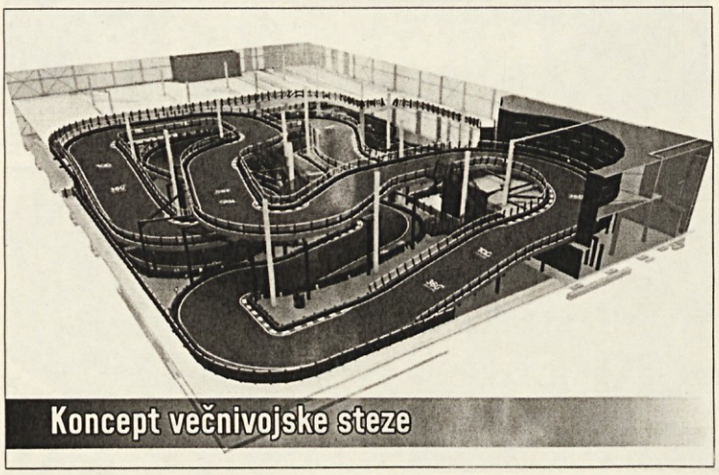

Koncept večnivojske steze

Dirkanje navzgor

Težava je bila še vedno v tem, da go-karti zahtevajo veliko prostora, kar pa so pri koprskem podjetju kot prvi rešili tako, da so se pomaknili navzgor, v večnivojske steze, ki jih je mogoče umestitii na enkrat manjšo površino. Tudi v tej kategoriji je podjetje Ensol 360 med vodilnimi, a zdaj si želijo preboja tudi v kategorijo manjših večnapravnih zabaviščnih parkov, kjer se atrakcije med seboj dopolnjujejo, prostor pa je omejen. Izziv podjetja je umestiti go-kart stezo na vsega 1.000 kvadratnih metrov in to dopolniti z, na primer plezalno stezo in trampolini, ter tako nekaj ponuditi za vsakega obiskovalca. *"Tehnologija nam to omogoča, zdaj pa s pomočjo lokalne ekipe mladih inženirjev načrtujemo razvoj go-karta, ki bo še nekoliko ožji in s tem bomo lahko dodatno zožali stezo in tako pridobili na prostoru. To pa je tudi eden od razlogov, da smo se odločili za objekt Ambasade Gavioli"*, pravi Jernej Čopi.

Vizija podjetja je namreč, da bi na enem mestu združili vsa področja svojega delovanja. To bi pomenilo, da bodo novi prostori gostili tako "klasično" delovanje podjetja, torej razvojno-proizvodni oddelek, pisarne, vodstvene prostore in tako naprej, pritlični del nekdanje diskoteke pa bo namenjen zabaviščnemu parku odprtega tipa, kjer bodo na 900 kvadratnih metrih postavili več atrakciji, med njimi seveda tudi go-kart stezo. "Gre za živ mehanizem, ki bo na eni strani poslovnim strankam postavil uvid v njihovo lastno strategijo in lažjo odločitev sodelovanja z nami in na drugi bo vsem željnim zabave ponudil edinstveno preživljanje prostega časa."

Obala je biser

In zakaj bi se podjetje, ki stremi na svetovni trg, selilo iz Kopra v Izolo, potem ko mnoga druga, tudi domača podjetja, iščejo ugodnejše pogoje izven naše regije? Jernej Čopi je jasen. *„Iskreno povedano, nismo se niti več kot toliko ozirali naokoli. Jedro našega podjetja je zraslo iz obalnih uličarjev, ljudi, ki smo se našli tukaj in smo tukaj doma. Težimo k temu, da je naš izdelek kar se le da avtohton, a za razliko morda od vinarstva in oljkarstva, v našem sektorju ta „Made in Slovenia" znak nima nobene posebne teže. Zato se moramo še vedno boriti za prepoznavnost in ko moraš povabiti tujega investitorja in ga prepričati, da si prava izbira, mu moraš ponuditi seveda profesionalen pristop, a tudi čim lepše okolje in mislim, da je obala največ, kar Slovenija lahko s te plati trenutno ponudi. Poleg tega pa je Izola primerna tudi iz logističnega vidika."*

Kdaj bo selitev?

V načrtu imajo, da se zabaviščni del uredi že do prve četrtine naslednjega leta, nato sledi še selitev jedra podjetja in do leta 2025 naj bi začeli delovati tako, kot so si zamislili. A do tja jih loči še pet do sedem milijonov evrov, kolikor so predvideli, da bo investicija težka.

S tem se bo v Izolo preselilo tudi sedanjih trideset zaposlenih, načrtujejo pa, ob odprtju parka, še dodatnih dvajset do trideset novih delovnih mest.

AM

Avtomobile je treba spraviti na rob mesta

Gost sinočnjega spletnega pogovora v izolskem kulturnem domu je bil arhitekt in urbanist Janez Koželj, ki je odgovarjal na vprašanja novinarke Radia Koper, Neve Zajc. Pogovor, seveda, ni mogel mimo kulturnega centra, selitve občinske stavbe, urejanja obalne ceste, gradnje lokalnih in tranzitnih cest v Istri in še marsikaj.

„Moč občine je v tem, da ima sistemsko urejene dokumente, ki onemogočajo, da vsak po svoje kaj ureja. Da imate enkrat take klopce, drugič drugačne, da ulice zaprete z verigami, drugič pa s količki in tako naprej. Če obstaja tak katalog potem vemo, kako je treba kaj urejati."

Obalna cesta

Največjo slovensko plažo je treba urediti enovito, ne pa vsaka občina po svoje. Moramo biti preprosti in imeti kakšno vizijo. Ne razumem tega, da nismo že pred časom zasadili oleandrov ali dreves da bi pešci imeli senco. Enako je z ureditvijo kopališč ob tej cesti, saj nismo naredili prav nič. Očitno se raje govori o velikih stvareh, ne znamo pa narediti enega kopalnega pomola ali plavajočega kopališča.

Mobilnost

V Ljubljani smo v relativno kratkem času naredili eno največjih peš con, avtomobile pa smo ustavili pred mestom. Zgradili smo in gradimo park & drive parkirišča, kjer ljudi preusmerimo iz avtomobilov na kolesa ali javni prevoz. Turizem je seveda lahko problem, če ga ne znamo uravnavati. Če želimo povabiti turiste je ključno, da imamo prostor kamor lahko pridejo. Zato je izgon avtomobilov iz mestnih jeder pač nujnost. Izola je eno samo veliko parkirišče in tudi zaliv je veliko parkirišče in to je nesprejemljivo. Namesto da bi gostje dobili vabilo kaj naj si ogledajo in kje naj kaj pojejo, jim povemo, kje naj parkirajo. Samo z dvemi nadstropji na parkirišču pri ladjedelnici bi lahko tam spravili toliko avtomobilov, da bi lahko spraznili vse trge.

Glamping

Glamping je izmišljotina. Mesto ne rabi glampinga. Rabi ga Ljubno ob Savinji, Izola je mesto in mesto tega ne potrebuje. Mesto potrebuje mestni hotel z vsem potrebnim, takšnega, ki bi koristil vsem, gostom in domačinom. Problematično je razmišljanje o vertikalah, o visokih razglednih stolpih.

Vizije

Mesto je treba celostno, sistemsko urejati. Treba je imeti vizijo, iz nje izdelati strategijo, nato pa projektno uresničevati akcijske načrte. Urejanja javnega prostora se je treba lotiti sistemsko, od glavnih vprašanj do tega, kakšne tlake bomo uporabili, klopi, luči in podobno.

Občina pospešuje podjetništvo

Občina Izola je na svoji spletni strani objavila javni razpis za dodelitev proračunskih sredstev za pospeševanje razvoja podjetništva v Občini Izola za leto 2021. Zakaj o tem ne obvesti širše javnosti, tudi tiste, ki morda ne visi ves čas na občinski spletni strani, ne vemo, dejstvo pa je, da gre razpis na ta način lahko mimo tistih, ki bi jim sicer prišel zelo prav.

Kakorkoli že, predmet javnega razpisa so nepovratna denarna sredstva (subvencije), ki se dodeljujejo za spodbujanje razvoja podjetništva v občini v letu 2021. **Višina razpoložljivih proračunskih sredstev za izvedbo razpisa v letu 2021 je 135.746,35 EUR**. Proračunska sredstva se dodeljujejo kot **nepovratna sredstva** skladno s pravili o dodeljevanju državnih pomoči »de minimis«. Sredstva so zagotovljena v proračunu občine za leto 2021, razpisujejo pa se za naslednje namene:

- Spodbujanje udeležbe na sejmih ali razstavah doma in v tujini - 3.000,00 Eur
- Spodbujanje podjetij k prijavam na javne razpise - 6.000,00 Eur
- Spodbujanje ustanavljanja novih podjetij - 5.000,00 Eur
- Začetne investicije in inv. v razširjeno dejavnost in razvoj - 121.746,35 Eur

Upravičenci do pomoči so podjetja, ki imajo sedež na območju občine (mikro, majhna in srednja enotna podjetja), posamezniki, ki imajo sedež dejavnosti na območju občine in drugi subjekti, ki so navedeni v okviru posameznega ukrepa.

Evropa je obnovila table

Ob zaključku 6. EUSAIR Foruma so organizatorji včeraj povabili na slavnostno postavitev prenovljene table VARUJMO MORJE. Na tem dogodku so sodelovali: Đenio Zadkovič, župan Občine Piran, dr. Mitja Bricelj, koordinator stebra Kvaliteta okolja Strategije EU za jadransko in jonsko regijo, Ministrstvo RS za okolje in prostor, Roman Kramer, direktor Direkcije Republike Slovenije za vode in Joško Knez, direktor Agencije RS za okolje. In za kakšen dogodek je šlo?

Pod sloganom Na obalah skupnega morja je **6. EUSAIR Forum, katerega soorganizator je izolski Zavod za pospeševanje podjetništva in razvojne projekte** obravnaval tudi ohranjanje **ekološke povezljivosti obale in morja**.

Ob zaključku slovenskega predsedovanja EUSAIR bodo postavili nekaj novih oznak, ki uporabnike obale opozarjajo na pomen varovanja in ohranjanja obalnega in morskega ekosistema ter na dinamiko visokih voda.

Sistem oznak tvori 6 opozorilnih tabel vzdolž slovenske obale (obalna cesta Koper – Piran, avtobusna postaja pri ladjedelnici Izola, vhod v Piran, skladišče soli Portorož, Marina Portorož, Seča) in večje število manjših oznak, ki jih Agencija RS za okolje Ministrstva za okolje in prostor v sodelovanju z Zvezo geografov Slovenije, šolami in občinami Slovenske Istre postavlja za boljšo osveščenost pred poplavno ogroženostjo zaradi naraščanja gladin morja.

„Prebivalci obale se vse pogosteje srečujejo z vplivi povečane dinamike morja in zalednih voda, kar se kaže v poplavljanju obalnih območij. S sodelovanjem mladih, šol, predstavnikov občin in civilne zaščite pri postavljanju oznak najvišjih gladin voda opozarjamo na možne prihodnje škodljive učinke morja in zalednih voda. S tem želimo okrepiti sodelovanje za pripravo učinkovitih prilagoditvenih ukrepov na podnebne spremembe", so zapisali organizatorji tega dogodka. Zadnji oznaki so ob Tednu sredozemske obale in makroregionalnih strategij septembra 2020 postavili v Kopru in Piranu.

Prenovo tabel je sofinancirala Evropska Unija. SZJ

Že eno leto čakam na sestanek z Zadkovičem

Starši otrok s težko motnjo v duševnem razvoju, ki bivajo v Centru slovenske Istre v Ankaranu, med katerimi so tudi Izolani, so po skoraj dvajsetih letih šele predlani dobili center v naši regiji. A po dveh letih še vedno opozarjajo na to, da vse vendarle ni tako, kot bi moralo biti.

Pred dvema letoma se je na uredništvu Mandrača zglasil nekdanji občinski svetnik Mario Gianni Gergeta, s prošnjo, da bi nekaj napisali o stanju v takrat še novem Centru slovenske Istre na Debelem rtiču, ki gosti 19 oskrbovancev s težko motnjo v duševnem razvoju in deluje pod okriljem Centra za usposabljanje, delo in varstvo Dolfke Boštjančič.

Naša regija dolgo let sploh ni imela ustanove, ki bi gostila oskrbovance z lažjo ali težjo motnjo v razvoju. Starši so svoje otroke redno vozili v občino Ig ali do Stare gore pri Novi gorici. Zaradi tega je skupina staršev pred skoraj dvajsetimi leti začela pritiskati tako na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, kot tudi na lokalne oblasti, da se najde rešitev. **Potencialnih je bilo več, največ pa se je govorilo o objektu Drevo življenja na Medljanu,** kjer se je dolga leta bil sodni boj glede deleža lastništva **med Občino Izola in lastnikom Štuvo,** a tudi s tem ni bilo nič. Po dolgih letih čakanja pa je leta 2019 odprl vrata **Center slovenske Istre v Ankaranu.** A s tem se težave oskrbovancev in njihovih staršev še niso končale.

In kako je danes?

- Stanje se v teh dveh letih na žalost ni izboljšalo. Posebej po zamenjavi vodstva centra v Ljubljani. **Po osemnajstih letih čakanja smo pričakovali, da bo šlo na boljše, da bo ta zgodba nekaj lepega, a izkazalo se je čisto nasprotno.** Starši smo lepo sodelovali z dosedanjim vodstvom **Centra Dolfke Boštjančič**, a novo je ubralo čisto drugo pot. Če pa si se jim postavil po robu, z željo da bi se nekaj izboljšalo, da bi se proces varstva v Ankaranu nadaljeval tako, kot se je pred tem v centru Dolfke Boštjančič, so se začeli problemi.

Da nekaj ni v redu pove že dejstvo, da vsakih nekaj mesecev zamenjajo vodjo enote centra v Ankaranu in sama organizacija dela trpi, saj dobri kadri odhajajo, tisti, ki se postavijo na stran staršev pa dobijo odpoved, v najboljšem primeru jih premestijo v Ljubljano. Gre za dobre ljudi, ki se spoznajo na svoje področje in so visoko strokovno izobraženi v organizaciji dela in v medicinski oskrbi. Po več dogovorih, ko smo zadevo poskusili spraviti na pravo pot, pa so se nam začeli izogibati z obljubami. **Pisali smo na ministrstvo, pa Varuhu človekovih pravic, prišel je na obisk tudi Predsednik države, a takrat vse prikazujejo v najlepši luči. Za čas visokega obiska, težke primere odpeljejo na izlet , ko odidejo pa jih pripeljejo nazaj.** In zelo nas moti, da jih zaklepajo v sobe in še vedno je samo **en nočni čuvaj za vseh 19 oskrbovancev,** ki so vsi težki primeri.

- Še vedno je tako? O tem sva se že pogovarjala predlani.

- V tem času se ni nič spremenilo in še vedno tega ne bi smeli početi. Pogovarjal sem se z medicinsko sestro, ki mi je rekla: ***Oprostite, ampak komu naj pomagam? Eden se duši, eden ima epileptični napad, eden beži iz sobe, medtem ko se dva praskata. Veste, da grem pomagat tistemu, ki se duši.***

Tako je zato, ker je sama, ampak tudi ostali primeri niso ravno nedolžni. Kadra je preprosto premalo! **Ker v število zaposlenih štejejo vse, tudi učitelje, ki sodelujejo v dnevnem šolskem sistemu za zunanje oskrbovance, kjer je pet učiteljev za šest ljudi, seveda na videz deluje, da je kadra dovolj.**

A vedno ga je premalo! Ena sestra je na bolniški, druga na porodniški, tretja rabi dopust, četrta je dala odpoved in tako nimajo druge, kot da t**isti, ki so tam, delajo po dvanajst ur** in so seveda povsem izčrpani. Pa nič ne pomaga.

- Kaj lahko sploh naredite?

- Res ne vemo več, kam naj bi se obrnili. Poslal sem tudi dopis vsem štirim županom obalnih Občin. Dogovorili so se, da naš problem in pogovor z mano prevzame župan Pirana, gospod Zadkovič. Večkrat sem ga klical, a brez uspeha.

- Zakaj ravno Zadkovič? Kako vam lahko pomaga župan Pirana?

- Mislim da zato, ker poleg vseh težav, ki jih imamo z objektom v Ankaranu, nujno potrebujemo še en oddelek v naši regiji, saj obstoječi ne zadosti vsem potrebam, ki jih je vedno več.

- V Ankaranu je devetnajst oskrbovancev..

- Tako je, ob tistih, ki so v učnem programu in jih pripeljejo zjutraj s kombijem. A da bi pokrili potrebe obale bi potrebovali še en takšen objekt. **Dolgo časa sem se boril za to, da bi dobili v uporabo objekt na Medljanu.** Na Občini so mi obljubili, da se bo spor kmalu rešil. In menda se je. Na sodišču so dobili svoj delež in zdaj je to rešeno, čakajo pa samo še na sklep, so mi rekli. In to mi govorijo že nekaj let. **Niti iz izolske Občine me nihče ni poklical, da bi mi povedali, na čemu smo in kako bi lahko rešili to situacijo.** Iz časa, ko sem bil še občinski svetnik imam še vedno sklep v kateremu je zapisano, da se bo to rešilo v določenem roku.

- Objekt je še vedno primeren?

- Seveda, je funkcionalen, primeren za takšno populacijo, za te ljudi, ki jih imamo na obali. Ampak že težko razumem, da se vsi štirje župani ne uspejo glede tega dogovoriti in najti eno rešitev, posebej pa sem razočaran nad **Zadkovičem**, katerega klic čakam že eno leto. In veste, ne borim se zase, ampak za vse starše.

- Vaš sin je zdaj na Debelem rtiču, kajne?

- Ja, na srečo je zdaj bližje domu in ga ne rabim več voziti v **Drago, v občino Ig,** saj je to predstavljalo velik zalogaj, tudi finančni, ob tem, da ne smemo pozabiti, da leta tečejo. Zdaj imam 72 let in to se pozna. (Aljoša)

30 let GGS
GGS d.o.o., Koper, Vojkovo nabrežje 23
GEODETSKE STORITVE
- ureditev meje
- parcelacija
- izdelava geodetskega načrta
- izdelava etažnega načrta z vknjižbo
- izravnava meje
- zakoličenje objektov
- evidentiranje stavbe
- vpis stavbe v kataster stavb
- nadzori in legalizacije objektov
- legalizacija črnih gradenj
- pridobivanje gradbenih in uporabnih dovoljenj
- pridobitev hišne številke
- komparacija
- pravno svetovanje
- cenitve nepremičnin
tel.: 05 6278 300
GSM: 041 638 364
e-mail: info@ggs.si
www.ggs.si

19 Izolanov ima osebnega asistenta

Osebna asistenca je pomoč uporabniku pri vseh tistih opravilih in dejavnostih, ki jih, zaradi vrste in stopnje invalidnosti, sam ne more izvajati. V Sloveniji smo leta 2019 dobili zakon, ki je uredil področje osebne asistence in zagotovil financiranje, a hkrati odprl tudi nekaj novih težav..

Na realizacijo deklarativnih zavez glede osebne asistence v praksi smo čakali več let, lahko rečemo desetletje. Naposled je bil februarja 2017 Zakon o osebni asistenci vendarle sprejet, izvajati pa se je začel januarja 2019.

Nenehne spremembe

Pred tem je bila osebna asistenca v Sloveniji približno 20 let financirana, organizirana in izvajana projektno, izvajalci pa so se prijavljali **na različne razpise**, preko katerih so pridobili sredstva za zaposlitev osebnih asistentov in izvajanje programov. Na začetku so denar zagotavljali: **Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje**, resorno Ministrstvo, Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in občine. Leta 2015 je glavno vlogo pri financiranju prevzel **Direktorat za invalide, vojne veterane in žrtve vojnega nasilja**. **Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti** je v obdobju od 2015 do 2018 v povprečju mesečno sofinanciralo stroške dela za **322 osebnih asistentov v višini 760 EUR mesečno** na zaposlenega osebnega asistenta, če je šlo za polno 40-urno zaposlitev na teden. Ministrstvo je sofinanciralo tudi stroške dela za **9 koordinatorjev osebne asistence**. Izvajalci osebne asistence so bile **invalidske organizacije in društva**. Leta 2018, zadnje leto pred začetkom izvajanja novega zakona je osebno asistenco izvajalo **34 organizacij, ki so zaposlovale 429 osebnih asistentov in 21 koordinatorjev.**

Število uporabnikov osebne asistence se iz leta v leto povečuje. V programe osebne asistence je bilo leta 2018 vključenih **1.184 uporabnikov** (v letu 2015 - 1.125, v letu 2016 - 1.138 in v letu 2017 - 1.160), med njimi je bilo največ gibalno oviranih. Vrsto let številni uporabniki **niso prejemali asistence v potrebnem številu ur,** večina osebnih asistentov pa je prejemala **minimalno plačo**.

Nova zakonodaja

Nov zakon zdaj natančno določa, da so do osebne asistence, **ne glede na dohodek ali premoženje, upravičene osebe, ki zaradi invalidnosti potrebujejo pomoč pri opravljanju aktivnosti, vezanih na samostojno osebno in družinsko življenje, vključevanje v okolje**, izobraževanje in zaposlitev; so državljani Republike Slovenije s stalnim bivališčem v Republiki Sloveniji ali tujci, ki imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji; so **stari od 18 do 65 let**; živijo ali bi želeli živeti zunaj celodnevne institucionalne oskrbe ter potrebujejo pomoč najmanj 30 ur tedensko.

Kako do osebne asistence?

Prvi korak je, ko vlagatelj ali njegov zakoniti zastopnik vloži **Vlogo za uveljavljanje pravice do osebne asistence na krajevno pristojnem Centru za socialno delo,** kjer vlagatelj stalno ali začasno prebiva. Ob tem velja posebno opozorilo: Pomembno je, da je vlagatelj imel pravico do osebne asistence **pred dopolnjenim 65. letom starosti,** saj je tako do osebne asistence upravičen tudi po dopolnitvi te starosti.

V nadaljevanju vlagatelja na domu obišče **strokovna komisija**, ki odloči o pravici do osebne asistence. To pomeni, da oceni, koliko pomoči oseba potrebuje, torej določi število ur, ki vlagatelju pripadajo in katere storitve, torej vsebino, na osnovi katere se bo osebna asistenca opravljala (pri katerih opravilih in aktivnostih uporabnik potrebuje pomoč).

Ko vlagatelj prejme mnenje strokovne komisije in odločbo z vrednotnico za osebno asistenco, potem **s Centrom za socialno delo iz registra izbere izvajalca osebne asistence** s katerim skupaj pripravita izvedbeni načrt. **Uporabnik in izvajalec osebne asistence skupaj izbereta osebnega asistenta** in nato skleneta dogovor o izvajanju osebne asistence. Lahko sklenejo pogodbo tudi z več osebnimi asistenti, kar je pogojeno s številom ur, do katerih je uporabnik upravičen.

Kaj obsega osebna asistenca?

Osebna asistenca obsega osebno pomoč uporabniku, pomoč v gospodinjstvu in drugih dnevnih opravilih, spremstvo, pomoč na delovnem mestu in v izobraževalnem procesu ter pomoč pri komunikaciji. **Posameznik lahko prejema tudi dodatek za pomoč in postrežbo, vendar mora izvajalcu sam prispevati polovico plačila za to storitev.**

Poleg tega uporabniki, ki so senzorno ovirani (**gluhi, slepi, gluhoslepi**) lahko dobijo osebno asistenco za spremstvo in pomoč pri sporazumevanju (tolmači za znakovni jezik), lahko pa se namesto tega odločijo za komunikacijski dodatek.

Osebna asistenca v številkah

V obalno kraški regiji ima pravico do osebnega asistenta 151 uporabnikov, od tega je 24 takih, ki je še ne uveljavljajo. Največ uporabnikov je v Kopru (75) in Sežani (42), v Piranu jih je 15 in v Izoli 19, od tega eden še ne uveljavlja te pravice.

Kot je povedala koordinatorica invalidskega varstva pri Centru za socialno delo Južne Primorske, **Mojca Čavničar,** so v Izoli **štirje** uporabniki, ki imajo enega osebnega asistenta (do 40 ur), **devet** je takih, ki potrebujejo asistenta od 50 - 100 ur, **sedem** pa tistih, ki imajo pravico do več kot 100 ur osebne asistence, kar dejansko pomeni 3 osebne asistente. Velikokrat te naloge opravljajo sorodniki oziroma **družinski člani,** čeprav namen zakona ni bil ravno tak, saj naj bi osebni asistent s svojim delom olajšal življenje družinskim članom. Razlog je zagotovo plačilo osebnega asistenta, ki v povprečju prejme nekaj čez **1.000 Eur bruto** plače, čeprav namen zakona ni bil zaposlovanje ljudi ampak pomoč uporabnikom doma in v družbi.

Kdo je lahko osebni asistent?

Osebni asistent pomaga uporabniku, zaposlen pa je pri izvajalcu osebne asistence. Biti mora polnoletna oseba, poslovno sposobna, ne sme biti kaznovana in mora biti usposobljena za delo asistenta. Pred začetkom dela mora opraviti **teoretični in praktični del usposabljanja** za delo z uporabnikom.

Uporabnik lahko **osebnega asistenta ali izvajalca osebne asistence** zamenja, ima pa tudi uporabnik naloge in dolžnosti, zato **mora tudi on opraviti usposabljanje** za osebno asistenco.

Kdo izvaja to dejavnost v Izoli

V Izoli imamo registrirana dva izvajalca osebne asistence: **Zavod Individum in Zavod Lavandula,** ki je pred kratkim odprl pisarno v **Ljubljanski ulici št. 14** (nekdanje čevljarstvo Južnič). Tam so nam tudi posredovali informacije za ta zapis in pripisali, da če vas karkoli zanima v zvezi z osebno asistenco, podatke dobite na www.lavandula .org, se oglasite pri njih ali pa jih pokličite na tel. 05 620 62 58 oziroma jim pišite na: info@lavandula .org

ur

Izolski rokomet je zmagal!

NOGOMET

3. SNL - zahod

Rezultati 13. kroga:
Postojna - Tinex Šenčur 1 : 2
Šobec Lesce - Fama Vipava 1 : 2
Sava Kranj - Brinje Grosuplje 1 : 2
Svoboda - TKK Tolmin 2 : 5
Arol Škofja Loka - Adria 2 : 2
Elta Izola - Ilirija 1911 0 : 1
Zagorje - Žiri 0 : 3

Elta Izola - Ilirija 1911 0 : 1
Elta Izola: Bičić Nick, Požrl Jurij, Pletikos Chris (63' Duspara Rok), Terčič Andrej, Žitko Jure (80' Pucer Abel), Opara Žiga, Štromajer Jaka, Rodica Tomaž, Požrl Rok, Čavalić Amir, Hadžić Damir

Strelci: Đajič Milan 11m - (0 : 1 - 87')

ROKOMET

Dvojna zmaga Izole

Sobota je bila dan za uspehe naših rokometašev in rokometašic. Oboji so namreč dvoboje končali z zmago, ki je bila še najbolj pomembna za fante, katerim se še izkazujejo možnosti za obstanek v ligi.

Butan plin Izola – Ljubljana 32:28 (12:11)

Butan plin Izola: Alessio, Kocjančič, Postogna, Jurič 4, Brumen 2, Smej 1, Gorela 4, Poberaj 2, Miklavec 10 (2), Nikolić 9 (3), Pernovšek, Demšar, Orbanič, Mijatović, Peharc, Bekrić. **Trener**: Peter Božič.

Sedemmetrovke: BP Izola 8 (5), Ljubljana 8 (7). Izključitve: BP Izola 7, Ljubljana 7.

To je bila prva domača zmaga Izolanov po lanskem 7. novembru, ko so bili boljši v dvoboju s Škofjo Loko. Prvi spomladanski uspeh je Izolanom omogočil, da so se po zelo dolgem času odlepili z zadnjega mesta na lestvici. Prvič v tej sezoni so tudi prebili mejo petih golov prednosti - tokrat je namreč najvišja razlika v korist Izole znašala kar osem zadetkov. Izolane v soboto čaka gostovanje v Celju, prihodnjo sredo (19. 5.) pa še prestavljena tekma v štajerski prestolnici.

Sicer smo v Kraški gledali dva različna polčasa. Tekmo so z dvema zadetkoma **Jana Gorele** bolje odprli domačini. V prvem polčasu sta ekipi vzpostavili ter vzdrževali ravnotežje na igrišču. Gostje so predvsem s hitro zaključenimi akcijami lažje prišli do zadetkov. Zavedajoč se pomembnosti srečanja pa domačini niso popuščali in so na odmor odšli z minimalno prednostjo.

V nadaljevanju smo doživeli preobrat v nastopu domačinov. Prve minute so namreč pripadle Primorcem, ki so po osmih minutah z delnim izidom 8:3 pri rezultatu 20:14 prišli do šestih golov prednosti. Ljubljančani so sicer lovili zaostanek, a jim je te namene z več uspešnimi obrambami preprečil domači vratar **Tomas Postogna**.

»Mi smo še vedno motivirani. Danes smo dokazali, da lahko ostanemo v 1. ligi. Ekipa je precej napredovala. Zadnje mesece smo dobro trenirali in zdaj smo fokusirani na končnico. Moram pohvaliti soigralce, saj so mi veliko pomagali v obrambi. Danes smo pokazali, da smo ekipa", je Tomas povedal po tekmi.

Primorci so odločno sredi drugega dela zlomili odpor Ljubljane in si v 49. minuti priigrali kar osem zadetkov naskoka. Obetala se je visoka zmaga plinarjev. Vendar je zatem popustila zbranost v njihovih vrstah, kar so gostje izkoristili za postopno nižanje zaostanka, za preobrat pa jim je zmanjkalo časa. Kaj pomeni ta zmaga za Izolo?

»To pomeni, da smo še nad gladino vodo. Trenutno imamo enako točk kot Ljubljana in prednost v medsebojnih tekmah. Gremo iz tekme v tekmo. Delali bomo na tem, da odigramo tekme čim boljše. Maribor ima nekaj nihanj v igri in če se nam bo izšlo po načrtih v smislu »Krepat, ma ne molat«, bomo tudi tam morda uspešni", je po uspešni predstavi povedal trener **Peter Božič**.

Izola je trenutno na 12. mestu. V prihodnjem krogu (sobota 15. 5.) bomo poleg tekme Celje PL - BP Izola (18.00) pozorno spremljali tudi razplet dvobojev Krka - Maribor Branik (19.00) in Ribnica - Ljubljana (18.00), saj sta Krka in Ljubljana glavna konkurenta Izole v boju za obstanek.

VELENJE – TRGO ABC IZOLA: 26:28 (14:16)

TRGO ABC IZOLA: Mujanovič 8, Hodžič 7, Krese in Treven po 4, Vujmilovič 3, Nadarevič in Čokelc po 1, Lukić, Madžarević, Štritof, Peharc, Močibob, Cepič (V), Stojičič (V), Strajnar (V). **Trener**: Borut Hren.

V 2. krogu končnice 1. A DRL za ženske za razvrstitev od 5. - 8. mesta so Izolanke gostovale v Velenju in se iz mesta rudarjev vrnile z obema točkama. Izolanke so bile skorajda vso tekmo v prednost večinoma dveh zadetkov. Večkrat je bil izid sicer izenačen, v 51. minuti pa so domačinke s sedmih metrov prišle do edinega vodstva 25:24. To je bilo zelo kratkotrajno, saj so **Sara Hodžič, Lejla Mujanovič** ter **Maja Krese** s tremi zaporednimi zadetki zasukale izid v korist Izole in postavile rezultat 25:27. Takšno stanje je obveljalo do 60. minute, ko je vsaka ekipa zadela še enkrat in tako postavila končni izid.

Rokometašice Izole so se sinoči v 3. krogu doma pomerile z ekipo Z dežele, v nedeljo popoldne (16. 5.) pa se bodo v Kraški pomerile še z Zagorjem.

NAMIZNI TENIS

Na Rakeku se je soboto in nedeljo v organizaciji domačega kluba izvedlo letošnje jubilejno, 30. državno prvenstvo za mladinke in mladince posamezno in dvojice. Namiznoteniški klub Arrigoni je sodeloval s kar 11 igralci, 7 fantov in 4 deklet. Tekmovanja so se udeležili tudi mlajši igralci NTK Arrigonija največ upanja po dobrih uvrstitev pa smo imeli v najstarejših in sicer pri mladinkah **Manci Paljk** in mladincih **Urošu Žavbiju**.

Prav Manca Paljk nas je tudi razveselila z najboljšimi uvrstitvami. V posamični kategoriji je bila 5-8 saj je moral v četrtfinalu priznati premoč **Enyi Moltari** (4/2). V dvojicah je z mlado **Laylo Turk** prav tako dosegla 5-8 mesto ko sta morali priznati premoč kasnejšim viceprvakinjam iz NTK Fužinar **Nuši Kadiš** in **Poloni Horvat**. V mešanih dvojicah je Manca združila moči s klubskim kolegom Urošom Žavbijem. Dosegla sta uvrstitev med 9-16 mestom, ko sta po tesni tekmi z rezultatom 3/2 in zadnjem setu 12/14 morala priznati premoč mešanemu paru **Maticu Čoparju** in **Zoji Žolek**.

Med 9-16 mestom sta se uvrstila pri maldincih posamezno tudi **Tomi Pugliese** in Uroš Žavbi, prav tako pa pri mladinkah mlada **Vita Kocjančič**. Med 9-16 v dvojicah pri mladincih so se uvrstili tudi dvojica Pugliese/Žaubi in **Zboržil/Paukovič**

Igralci NTK Arrigoni so uspešno odigrali državno prvenstvo in uspešno predstavljali klub in Izolo.

JADRANJE

Mrak/Macarol brez regate za medalje

Odprto evropsko prvenstvo v razredu 470 se je za našo najboljšo žensko posadko olimpijskega dvoseda končalo brez uvrstitve v regato za medalje za najboljših deset. Zadnja dva kvalifikacijska plova sta **Tina Mrak** in **Veronika Macarol** odjadrali na 15. in 18. mestu ter se s skupno 100 točkami uvrstili na 11. mesto v evropski konkurenci in na 13. mesto skupno.

Na tem zadnjem preizkusu pred olimpijskim nastopom je regata privabila skoraj vse olimpijske posadke, manjkale so pravzaprav le posadke iz Azije, ki niso smele potovati, tako da je bila konkurenca na visokem nivoju. Posebnost tega prvenstva pa je tudi to, da so prvič poleg moške in ženske konkurence nastopile še mešane posadke..

Najprej je treba urediti infrastrukturo

Nadaljujemo pogovor z novim trenerjem izolskih nogometašev, Vladom Badžimom, ter Simonom Božičem in Romijem Gasperinijem, športnim direktorjem in članom uprave. Naslednji korak pri rasti kluba je brez dvoma ureditev pogojev za trening.

Izolani so v soboto nesrečno izgubili derbi z vrha lestvice proti favorizirani Iliriji z 1:0, po enajstmetrovki, dosojeni v 87. minuti. S tem so se vsaj še teoretične možnosti domače ekipe, da se že letos uvrsti v drugo slovensko ligo razblinile, a to ne pomeni, da se je delo uprave in strokovnega štaba zaključilo.

Poraz z Ilirijo je prišel šele po enajstmetrovki

Trener Vlado Badžim je ob prevzemu vajeti članske ekipe vedel, da je napredovanje v tej sezoni skoraj utopija, a izolski nogomet ima končno spet neko dolgoročno vizijo, predvsem pa stabilno upravo, ki dela ne samo za naslednji teden, ampak tudi za naslednja leta.

Ob pogovoru s trenerjem Vladom Badžimom je beseda stekla tudi s članoma uprave in strokovnega štaba, Simonom Božičem in Romijem Gasparinijem.

- Mnogi opozarjajo na to, da nekdanji izolski nogometaši niso blizu kluba.

Vlado Badžim: Mnenja sem, da igralec, ki je zapustil neko sredino in v nogometu nekaj dosegel, mora ob koncu nekaj vrniti svojemu domačemu klubu. Nekoč je bilo to jasno. Na primer Tojo Jakomin je bil v Kopru izjemno priljubljen, predvsem pri navijačih. In ob sobotah zjutraj je Tojo šel do trenerjev mladinskih ekip, ki so ga poslali od ene selekcije do druge, in otrokom se je to zdelo čudovito. Kar kričali so: Tojo! Tojo! In na tekmah je bilo seveda isto, spet so kričali: Tojo! Tojo!. Otroci so cenili to, da je prišel, da si je nekajkrat z njimi podal žogo, da se jim je približal in naloga kluba je, da to poskrbi. Opažam pa, da se v Izoli se to počasi vrača.

Simon Božič: z marsikaterim smo v stiku, smo vendarle prijatelji in prihajajo tudi na tekme. Seveda pa si tudi oni želijo, da bi Izola naredila tisti korak naprej, da bi šla tisto stopničko višje, kar pa že dolgo ne uspe. Na koncu je v nogometu rezultat tisti, ki pokaže dobro delo. Seveda je pomembno delo z mlajšimi selekcijami, a članska ekipa je kot nekakšno ogledalo kluba. Mladi nogometaši nujno potrebujejo vzornike v članski ekipi in veliko lažje bi marsikaterega mladega, perspektivnega nogometaša zadržali v klubu, če bi igrali vsaj v drugi ligi.

- Je to velik problem?

SB: Je, seveda je. Čim nekdo pokaže samo malo več, že gre stran, saj ga v Izoli nimamo s čim zadržati. Ne s pogoji za trening, ki so v Izoli, roko na srce, slabi. Nimamo pa niti močne članske ekipe, ki bi igrala v drugi ligi, da bi si fant rekel, dobro, bom vsaj v drugi ligi igral. A ko vidiš, da imajo tudi Dekani ekipo v drugi ligi, Koper pa v prvi, je jasno, da vsak, ki se vidi na tem nivoju, bo zbežal. Vsak ima neke nogometne sanje.

- Letos napreduje samo zmagovalec lige. Lahko pa se vedno zgodi, da katera od drugoligaških ekip ne uspe pridobiti licence. V primeru, da bi se Izoli vendarle odprla možnost za napredovanje za zeleno mizo, je klub pripravljen na to?

SB: Seveda smo pripravljeni.

VB: Bi bilo pa najprej potrebno urediti pogoje za trening. Objekti so kar so, igrišče še vedno nima primerne luči niti za treniranje.

SB: Urediti je treba marsikaj, od reflektorjev do trave na pomožnih igriščih. Slednje je sicer že nekaj let v proračunu a upamo, da bo čim prej urejeno.

VB: Zavedati se moramo, in to povem vsem, tudi novinarjem, da je Izola zgodovinski klub in tega bi se morali vsi zavedati, tudi na nogometni zvezi. Izola ni neka vasica, kjer se občasno brca žogo, je klub, ki ima dolgo tradicijo, ki je igral v Evropi, ki je Sloveniji dal že veliko nogometnih imen. Stalno govorim Izolanom, ki so pri nogometni zvezi, naj vendarle dajo dobro besedo za klub. Nekaj morajo pomagati, saj je Izola pač Izola. To se vidi tudi, ko gremo na gostovanja v tretji ligi, kjer ima tekma z Izolo poseben pomen. Čim se bodo odprle tribune sem prepričan, da bo na tekmah tristo, petsto ljudi. To je za tretjo ligo veliko.

VB: Stalno trdim, da bi morala Izola in Koper sodelovati za skupno dobro, derbiji pa so sploh nekaj posebnega, saj takrat mesto zaživi, dobro delajo tudi lokali naokoli. Spominjam se kako je bilo nekoč, ko zaradi vseh ljudi še skoraj nisi mogel domov. Zato je treba delati na tem in trudimo se, da bi spet prišlo do teh časov. Saj imamo kljub vsemu še vedno kakovostne igralce v mlajših selekcijah, a vedno je prisoten ta strah, da nam jih bodo odpeljali. Zato pa pravim, da se moramo očitno sami spraviti na noge in tudi mi začnemo gledati ne samo na domače okolje, a na celotno regijo. In če je treba do Buj, pa gremo do Buj. In predvsem biti proaktiven z mladimi igralci, poznati njihovo družinsko ozadje, njihove potrebe in potrebe družine.

SB: Zato delamo na tem, da bi mladinci in kadeti igrali vsaj v drugi ligi, U-15 pa v prvi.

VB: To je nujno. In možnost obstaja, ker otrok je dovolj, a se je treba povezati tudi s šolami, pa tudi z drugimi športnimi klubi. Prav je, da vsi sodelujemo.

- Kako stoji klub iz finančnega vidika? Se veselite naslednje sezone ali vas skrbi, kako boste šli skozi?

Romi Gasperini: Ne, ne skrbi nas. Imamo pokrovitelja, Elto, govorim pa z različnimi ljudmi in vsi mi dajo občutek, da jim manjka samo malo, da bi se vključili v sodelovanje v klubu. Seveda se bomo morali naslednjo sezono še bolj potruditi, da dokažemo, da smo vredni zaupanja. Zato trenutno moramo iskati pomoč še po prijateljskih vezeh, a nato, čez kakšni dve leti pričakujem, da se bo v klub vključila širša okolica. To je moja vizija. Seveda ni samo stvar denarja, velikokrat je problem to, da je klub amaterski, potrebujemo pa ljudi, ki nam bodo pomagali, seveda prostovoljno. Ko vidiš, da uprava, da cel sistem deluje dobro, potem je lažje pristopiti zraven. V normalnih razmerah bi potrebovali pomoč pri pobiranju vstopnine, potrebovali bomo tudi redarje. To v času korone ni bilo potrebno, a smo bili tudi ob primanjkljaj od vstopnine. A najprej moramo upati, da nam z jesenjo ne bo več nagajala epidemija, ker ta nam oddaljuje ljudi, vsi smo bolj razdražljivi, težko je delati in trenirati v teh pogojih, ko ti prepovejo uporabo slačilnice, ali pa je lahko največ do deset ljudi na igrišču naenkrat. Pa saj nismo šahovsko društvo! (smeh).

VB: Prvo stvar, ki sem opazil, ko sem prišel v klub je, da so nabavili veliko rekvizitov za trening. In ne gre za poceni rekvizite, kje pa. To je nivo prve lige, pa še tam nimajo vsi takšnih rekvizitov, ki seveda niso poceni. Nabavili so opremo za trenerje, da je takoj jasno, kdo je na igrišču tisti, ki vodi trening. Še bo treba kaj urediti, a to so podrobnosti, ki naredijo klub.

RG: Jaz na to gledam kot na podjetje. Lahko zahtevaš od delavcev, da opravijo svoje delo, svoje obveznosti, a za to potrebujejo prave pogoje. To so pripomočki, žoge, igrišča, hišnik, slačilnica mora biti ogrevana, in zato da vse to funkcionira je potrebnih ogromno faktorjev. V tem trenutku je v klubu največji primanjkljaj, ki ga imamo so aktivni sodelavci. Zavedamo se, da je danes, s službo in družino, težko aktivno sodelovati še v nekem društvu, je pa dejstvo, da je „gušt“ delat v ekipi, ki dobro dela.

AM

Brez korenin ni dreves

Že več let traja razprava o novem krožišču na Prešernovi. Poseg je menda nujen in nekaj dreves naj bi bilo treba tudi podreti – najmanj štiri pinije. Vprašanje pa je, kaj z ostalimi drevesi? Ali lahko zagotovimo, da bo 10 ali 15 mogočnih pinij, ki se bodo ohranile na območju nove ureditve ne le obstalo ampak tudi dejansko preživelo?

Prometne in druge mestne ureditve na območjih, kjer rastejo stara drevesa so običajno poseben projektantski izziv. Ali pa problem, odvisno kako pogledamo. Če se zavedamo vrednosti starih dreves in jim dajemo veljavo tako kot pločnikom, vodovodu in ostali infrastrukturi, bomo razmislili o vseh možnih različicah in prilagodili ureditve tako, da omogočimo rast dreves. Če želimo drevesa ohraniti, pa moramo ohraniti njihove korenine. Kako se to naredi, zna povedati **arboristika**, veda o negi in varstvu mestnih dreves, ki temelji na poznavanju biologije dreves. Poznati moramo osnovna dejstva in potrebe teh živih bitij – pa si jih poglejmo:

- **Korenine so najpomembnejši del drevesa** – z njihovo pomočjo dobi drevo vodo in hranila. Če jim ne zagotovimo ustreznih pogojev za rast, bodo odmrle, z njimi pa tudi drevo. Da bi korenine opravljale svoje funkcije pa tudi one potrebujejo vodo, hrano in (zelo pomembno!) zrak.
- Da bi korenine prišle do vode in zraka, je na območju rastišča dovoljeno načrtovati **največ 30% nepropustnih površin**, ostalo pa urediti kot trato, zasaditev oz. prepustni asfalt ali tlakovce.
- **Drevesa morajo rasti v substratu, ki ima primerno strukturo in je dovolj zračen ter ni zbit** (npr. zaradi utrjevanja pred polaganjem tlaka ali asfalta). Šele prezračena tla, ki so običajno tudi vodoprepustna, omogočajo razraščanje korenin.

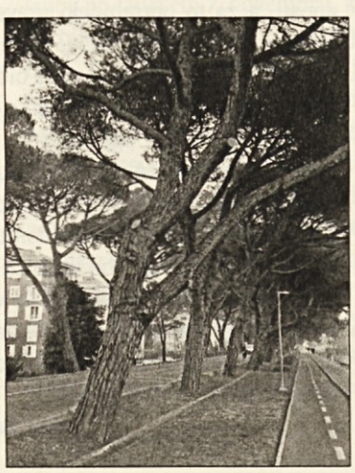

Korenine lipe na tržnici

- Korenine rastejo v širino zelo daleč in ne le pod krošnjo, kot so nas včasih učili. **Pri odraslih drevesih se lahko koreninski splet razteza zelo široko, tudi 30 metrov in več** (3x premer krošnje). Tako je predvsem v mestu, saj korenine v ekstremnih pogojih iščejo najrazličnejše vire vode in hrane. Ravno zato je lahko tudi **gradbeni poseg v tla v oddaljenosti 10 ali 15 metrov od debla odraslega drevesa, škodljiv za drevo**.
- Tudi glede globine imamo ljudje napačne predstave, resnica je namreč, da se k**orenine razraščajo precej plitvo - največ jih je do globine 90 cm.** Tako so pokazale tudi meritve na rastišču pinij. To pomeni, da vse kar 'šarimo' v tem pasu tal, močno vpliva na drevo.
- Drevesa imajo ničelno toleranco na odkopavanje tal, zelo slabo pa prenesejo tudi zasipavanje, ravno zaradi omenjene potrebe po zraku.

Če odkopavamo, smo (morda celo usodno) odstranili najvitalnejše dele koreninskega spleta, če nasipavamo pomeni, da smo korenine preprosto zadušili in začnejo postopno propadati. Še toliko bolj, če smo površino še asfaltirali.

- **Stara drevesa ne marajo eksperimentov in se ne morejo prilagoditi spremembam na rastišču**. Kot so pokazale meritve z georadarjem, so bila tla pod pinijami že večkrat nasuta (zaradi ceste). Že trenutno stanje je neugodno (pinije rastejo ob asfaltni cesti), **po novih načrtih pa naj bi pri nekaterih asfaltirali še njihovo drugo polovico** (za kolesarsko stezo in pločnik).

Po pravilih arboristične prakse je lahko nepropustnih le 30% celotne površine rastišča.

Kaj se nič ne naučimo?

V Izoli že imamo primere, ko so se zaradi cestnih ali drugih ureditev posušila drevesa. A posledice posegov v korenine se pogosto pokažejo šele čez 10 ali več let, saj sprva drevo črpa iz starih zalog. Eden takih primerov je **krožišče na Kajuhovi pri trgovini Agrolit.** Tam sta se v zadnjih letih že posušili dve veliki arizonski (srebrni) cipresi, prav kmalu pa bo treba odstraniti že skoraj v celoti posušeno cedro pri trgovini. V stiski so **lipe na glavni tržnici,** katerim se sušijo vrhovi in posamezne veje (se še spomnimo obnove tlakov pred več kot 10 leti?). Pa na primer **pinija na klancu iz Jagodja proti Belvederju,** ki v letih po urejanju ceste in uvoza k objektu vidno peša in jo bo kmalu treba odstraniti.

Res je, da se sadijo nova drevesa, tudi ob Prešernovi. A ne pozabimo, da so zaradi prisotnosti asfalta in velikega števila podtalnih vodov in drugih ureditev, razmere za rast dreves marsikje dosti slabše od tistih, ki so jih imele pinije pred 100 leti.

Te, ki jih posadimo zdaj, precej zagotovo ne bodo dosegle take lepote, dimenzij in starosti, kot pinije pred njimi. Mlada drevesa pa bodo rabila še dolgo vrsto let, da bodo vsaj približno primerljiva po vseh ekosistemskih usklugah, ki nam jih nudijo. In vse to so razlogi, da je treba narediti največ, da se kolikor je mogoče dolgo ohranijo obstoječa, velika odrasla drevesa.

Če hočemo ohraniti drevesa, moramo ohraniti njihove korenine. Tako je tudi pri pinijah, ki že 100 let rastejo tam, kjer naj bi zdaj zraslo novo krožišče.

Če hočemo ohraniti tiste pinije, ki jih ne bo treba podreti ob gradnji (krožišča), bomo morali posege načrtovati tako, da bodo lahko **korenine teh dreves prišle do vode, hranil in zraka. Če je nujno zasipavanje, naj bo to minimalno (do 10 cm), ne tik ob deblu in brez odkopavanja obstoječih tal. Nujno tlakovanje na rastiščih naj bo v prepustnem asfaltu ali tlakovcih.** Za zagotavljanje zračnosti, naj se uporabijo ustrezni substrati, drenaža za zračenje in podobno. **Če z ohranitvijo pinij mislimo resno, je treba posege načrtovati in izvajati zelo premišljeno ter skrbno, z zavedanjem, da zagotavljamo življenjske razmere za živa bitja, naše sostanovalce.** Nihče od nas ni bil živ, ko so te pinije začele svoje življenje, in če bomo do njih spoštljivi, nas bodo tudi preživele. (Tina Trampuš)

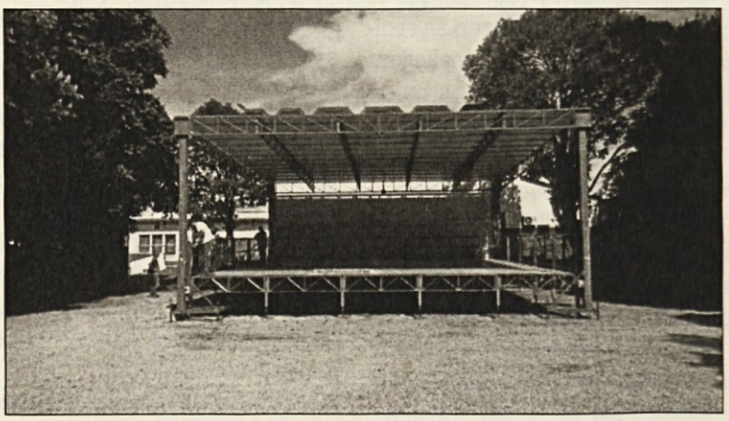

Letni kino Arrigoni se pripravlja na poletne kulturne prireditve. Doslej so uredili toaletne prostore in poskrbeli za inštalacije, zdaj pa se je tja z Lonke preselil tudi veliki oder, ki bo ustvaril pravo prizorišče na prostem. Še priročni bife pa bo Arrigoni spet to, kar je že bil.

Nekoč smo imeli kar 4 škvere

Če danes omenimo škver vsi pomislimo na tistega, ki je bil še nedolgo tega „operativen" ob bivši hladilnici Ribe, čeprav je na območju ladjedelnice trenutno edini prostor za vzdrževanje in popravilo čolnov in bark. Pred dobrimi stotimi leti pa so bili najmanj štirje.

Izola trenutno nima nobenega uradnega škvera, v osnutku Pomorskega prostorskega načrta pa se je, potem ko so ladjedelništvo izpustili v celoti, zdaj znašel tudi predlog, da bi Izola svoj škver, s pomočjo kanala, uredila pri Mehanu.

Kjer je morje, tam so barke. In kjer so barke, tam so škveri ali čolnarske delavnice, kot jih po slovensko imenujemo. Služijo za izdelavo in popravilo manjših plovil, zato so bistveno manjše od ladjedelnic.

Bistveni del škvera je navoz, blaga klančina, ki je vodila iz obalne plitvine na kopno, velika površina ob morju, kjer so plovila postavili na ustrezne podstavke za lažje delo z njimi ter nekaj pokritih površin za delo ob slabšem vremenu. Na vrhu klančine je običajno stal močan škripec, s katerim so težje barke vlekli iz morja. Tudi Izola jih je imela nekaj.

Pri ribarnici in Lonki

Najstarejši je verjetno bil **škver Deste**, ki je med ribarnico in svetilnikom deloval nekje **do sredine 50-ih** let, potem so ga zaprli in tam naredili sprehajališče. **Še med obema vojnama je ob obali današnjega parkirišča Lonka deloval škver Dagri**. Deloval je dokler niso postavili obalnega zidu, s katerim so uničili klančino.

Škver Deste (okrog 1910)

Oba škvera sta se imenovala po lastnikih, namenjena pa sta bila **plovilom na vesla in na jadra.**

Blizu Šan Pjera

Na severni strani mestnega polotoka, **blizu Delamarisove tovarne, je bilo še okrog leta 1960 videti veliko betonsko klančino novejšega škvera, na katerem so menda izdelali prvi dve motorni ribiški ladji v Izoli po 2. svetovni vojni.**

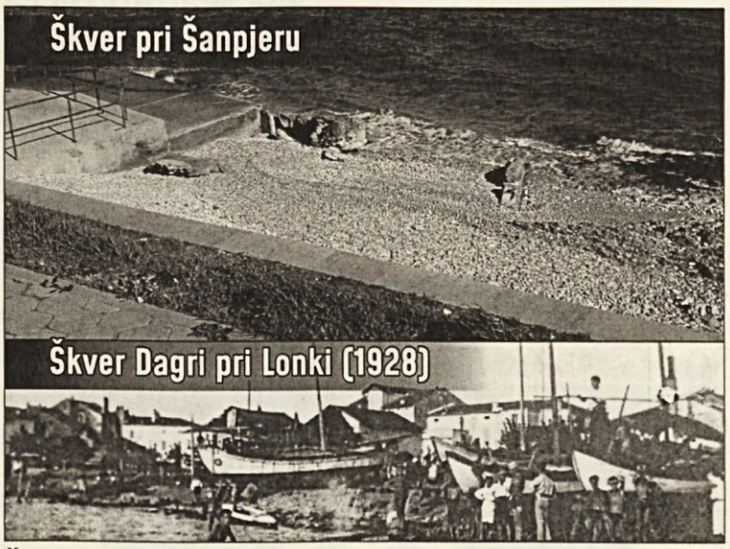
Škver pri Šanpjeru

Škver Dagri pri Lonki (1928)

Kramarjeva letalska fotografija Izole iz leta 1954, na kateri je še videti ruševine ribiškega pomola in neasuto območje Viližanskega zaliva.. Srečko Gombač je na mapi označil pozicije vseh štirih izolskih škverov.

Škver pri Ribi

Najdlje, še v devetdesetih pa je delal **škver na Ribi,** ki so ga še pod Italijo postavili za potrebe tovarniške flote na površini pred nekdanjo tovarno konzerv Degrassi (kasneje Torrigiani). Tam je še ohranjen izvirni navoz za vleko bark iz vode.

Škver pri Ribi je pod zaščito Zavoda za varstvo kulturne dediščine in zato vključen v vse projekte, ki se umeščajo na to območje, vključno s kulturnim centrom ali selitvijo občinske stavbe.

Škver pri Ribi (okrog leta 2000)

POMLAD V IZOLI facebook.com/kulturnicenter.izola

Četrtek, 13. maj 2021, ob 20.00

Dobra zgodba

Gosti **Dijakinje srednje šole Izola**

Voditelj Erik Toth

Petek, 14. maj 2021, ob 20.00

Pogovor o...

Izolska poezija v podobi in besedi

Gosta **Remigio Grižonič** in **Dorina Beržan**

Voditeljica Branka Lipar

Sobota, 15. maj 2021, ob 20.30

Koncert **Vruja**

Voditeljica Eva Tancer

Nedelja, 16. maj 2021, ob 20.00

Nedeljske večernice ob osmih z Mefom

Gosta **Robert Vatovec & Vivjana Babič Martucci**

Ponedeljek, 17. Maj 2021, ob 20.30

Sound Research

Gost **Matteo Zecca**

Sreda, 19. maj 2021, ob 20.00

Pogovori ob sredah

Gost **Bojan Ceglar**

Voditelj Erik Toth

Četrtek, 20. maj 2021, ob 20.00

Dobra zgodba

Gostje **Polonca Skendžič, TZ Izola in društvo DOSI**

Voditeljica: Branka Lipar

Sobota, 22. maj 2021, ob 12.30

Slovenska bakla

Voditelj Aleksander Janev

Ponedeljek, 24. Maj 2021, ob 20.30

Sound Research

Gost **Boštjan Andrejc - Buši**

MESTNA KNJIŽNICA IZOLA

ČETRTEK, 13. MAJ 2021, OB 18.30: srečanje bralnega kluba KIRA KNJIGA

Tone Partljič: Ljudje iz Maribora

Tone Partljič je verjetno eno naših najbolj prepoznavnih pisateljskih imen, ki v zadnjem času skoraj vsako leto preseneti z novo knjigo. Tokrat se bomo posvetili njegovi novelistični zbirki Ljudje iz Maribora (Beletrina, 2017). Naslov, ki aludira na Joyceove Ljudi iz Du-blina oziroma v novem prevodu Dublinčne, že precej natančno razkriva njeno vsebino, v knjigi je namreč zbranih osem zgodb ljudi iz Maribora – torej ne nujno Mariborčanov, zato pisatelju ne gre oporekati neznanja slovenščine. J Mesto ob Dravi je lahko le njihov rojstni kraj, začasna postojanka ali pa kraj zadnjega počitka. Pravzaprav je prav pokopališče avtorju tokrat v velik navdih, svoje like praviloma poišče pod rušo, med njimi najde-mo denimo tudi tako znane, kot sta Titova tašča ali Prežihov Voranc. Mnogi Partljičevi portretiranci so sicer živeli v urbanih legendah in spominih, mnogim pa je pisatelj šele s tem v književnjem podelil večno življenje. Pri tem je hkrati treba poudariti, da kot izjemen opazovalec in premišljevalec tako človeških značajev kot družbeno-političnih viharjev, v drugem planu ves čas minuciozno izrisuje tudi zgodovinsko fresko Maribora, kakor se je oblikoval (rušil in gradil) v minulem peklenskem stoletju.

RAZSTAVE V KNJIŽNICI

Razstava Ročni izdelki ki so jo pripravili so jo učenci iz posebnega programa vzgoje in izobraževanja Centra Elvire Vatovec v Strunjanu / razstava dejavnosti Študijskih krožkov Mestne knjižnice Izola, ki so jo pripravili Marina Hrs, Špela Pahor in Damjana Špik / razstava likovnih del ob 700 letnici Dantejeve smrti ki so jo pripravili učenci osnovne šole Dante Alighieri iz Izole. / razstava OD Učenja do zabave, ki skozi fotografije prikazuje dejavnosti in poslanstvo v Učnem centru, ki jo je pripravila Erika Gregorič / razstava fotografij, ki so jo pripravili člani Fotografske skupine društva Morje pri Univerzi za tretje življenjsko obdobje Izola: Krisztina Doltar, Jožef Fabjan in Irena Gregorc .

Program CKŠP Izola na spletu:

Ta teden ne spreglejte na:

Facebook/Cksp Izola;

Facebook/Občina Izola;

Facebook/Studio-Parametrik

Četrtek, 13. maj ob 20.00

DOBRA ZGODBA

Ti to zmoreš

Srednja šola Izola

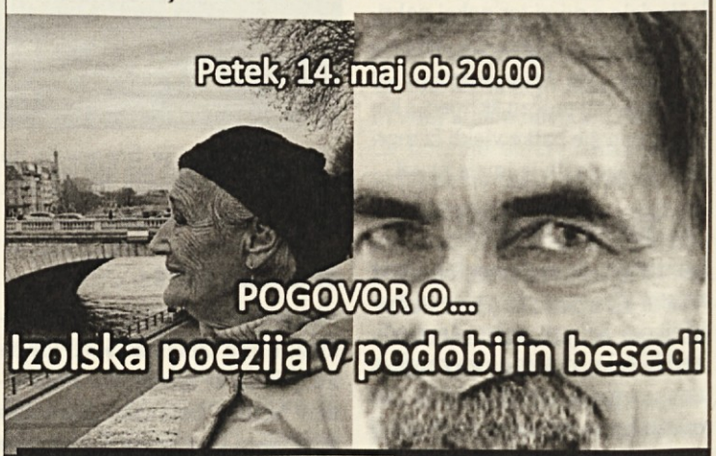

Facebook/Cksp Izola; Facebook/Občina Izola;
Facebook/Studio-Parametrik

Občina Comune di IZOLA · ISOLA

Galerija Insula

razstava

ZELENKO(ta)
Marko in Martin Zelenko

7. - 27. maj 2021

Vabljeni v Strunjan!
TALASO STRUNJAN TERME KRKA

Alexsander Kručan

5. maj - 4. avgust 2021

Galerija Alga

razstava

Špela Pahor Kamišibaj

6. 5.- 2. 6.
ponedeljek – petek: 10.00 – 12.00
in 17.00 – 19.00

Sončna dvorana

razstava

SVETILNIK

7. 5. 2021 – 4. 6. 2021

Galerija Plac

Razstava slik

Eduard Belsky

Galerija Salsaverde

razstava

Civilizacija, praznina in globina

Darko Slavec

Kot ta prava televizija

Prejšnjo soboto je na odru izolskega kulturnega doma nastopila domača pevska skupina Kompania Izolana. Kot že njihovo ime pove niso ne klapa ne zbor, ampak Kompanija, družba domačih fantov, ki so združili veselje do petja in druženja.Začeli so zelo neambiciozno, bolj iz zabave kot zaradi česarkoli drugega, nadaljevalo pa vedno bolj zares in danes so že zelo ubrana skupina pevcev, ki zazveni kot pevski zbor, čeprav so v resnici bolj pevci tradicionalnih istrskih in izolskih melodij. To so dokazali tudi na nastopu v kulturnem domu, ki pa smo si ga zapomnili tudi po nečem drugem.

Namreč, njihov nastop so v celoti sami televizijsko posneli oziroma prenašali zaposleni na Centru za kulturo, šport in prireditve. Med korona omejitvami so kupili video mešalno mizo in kamere, se skozi čas vedno bolj usposabljali in ob nastopu Kompanije Izolane so prvič sami v celoti opravili celoten prenos koncerta. Seveda vse še ni bilo kot na pravi televiziji, vendar smo že lahko opazovali zumiranja, švenke, duplekse in podobno. Administrativni in tehnični delavci so se spremenili v kamermane, video in avdio je bil v rokah domačih mojstrov in celoten koncert je posnet tako, da ga lahko pokažejo tudi kritičnemu opazovalcu. Ob vsem tem pa še uživajo. Kaj bi še hoteli drugega.

KARTICA UGODNOSTI »ZA kulturo«

ZA kulturo · SI alla cultura

Vabimo vas, da z nakupom kartice **ZA kulturo** podprete kulturo in si poleg mnogih ugodnosti zagotovite tudi cenejši nakup vstopnice za dogodke. Dodatne informacije na naši spletni **strani: www.center-izola.si** ali v **Galeriji Alga** (Kristanov trg 1, 6310 Izola) **ponedeljek – petek**: 10.00 – 12.00 in 17.00 – 19.00

Praznik oljk, vina in rib
Festa delle olive, del vino e del pesce
Izola Isola

FESTIVAL ZLATE OLJČNE VEJICE
FESTIVAL DEL RAMOSCELLO D'OLIVO D'ORO
FESTIVAL OF THE GOLDEN OLIVE TWIG

Javni zavod Center za kulturo, šport in prireditve Izola vabi vse zainteresirane obalne ponudnike vina in oljčnega olja, da se prijavijo za najem prodajnega mesta v okviru prireditve **18. »Praznik oljk, vina in rib 2021«.**
Pokrovitelj prireditve je **Občina Izola**.

Rok prijave je **petek, 21. maj 2021.** Število mest je omejeno.
Več informacij dobite na: **center-izola.si/aktualno**

Participativna kolesa

V naslednjih dneh bodo uporabnikom reševalna kolesa, ki so jih na Občini Izola kupili na osnovi sprejetega predloga participativnega dela občinskega proračuna. Gre za dve specializirani električni kolesi, prilagojeni izvajanju nujne medicinske pomoči. Župan Občine Izola Danilo Markočič ju bo predal Dominiku Koncu, vodji Reševalne službe slovenske Istre, ki deluje v okviru Zdravstvenega doma Izola in pokriva vse štiri istrske občine, Piran, Izolo, Koper ter Ankaran. (SZJ)

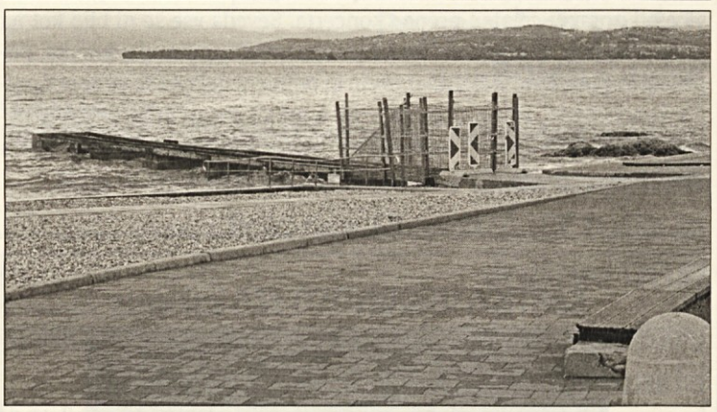

Pomol spet v remontu

Pravzaprav ni nič posebej novega, da je lesen pomol na svetilniku pred sezono spet na popravilu. Tokrat so se na Komunali odločili, da bodo zamenjali pohodne deske v celoti, saj tradicionalno flikanje ne bi več pomagalo. Lani je pomol poškodoval izredno močan veter z valovi, letos pa gre za tradicionalno izrabo materiala. Del so se lotili še pravočasno, čeprav je mogoče na svetilniku srečati vedno več hladnovodnih kopalcev, turistov a tudi domačinov. (ur)

Vrtec bo hotel

Občina ni vedela, kaj početi s stavbo nekdanjega vrtca v drevoredu 1. Maja, pa ga je podarila Univerzi na Primorskem. Tudi ta ni vedela kaj početi z njim pa ga je vrnila Občini Izola. Nova občinska oblast je vedela kaj početi z njim in ga je prodala. Tudi novi lastniki vedo kaj početi s stavbo: postala bo hotel.

Odšel je

Matjaž Bornšek

(1974 - 2021)

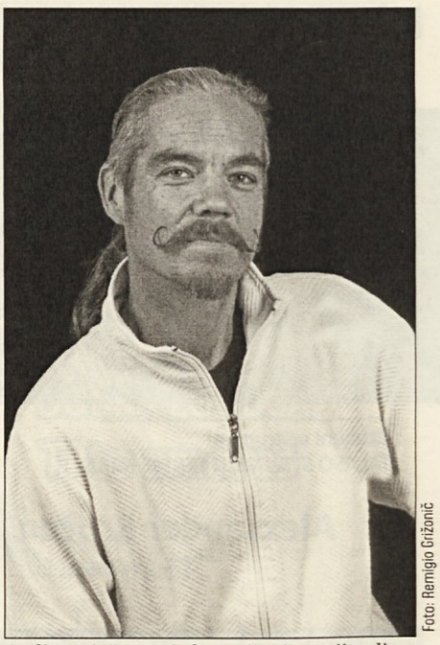

Foto: Remigio Grižonič

Ni prav. Ni prav, da odhajajo ljudje, ki so komaj zares spoznali življenje, ki so ga videli v vseh oblikah in ga zato cenili ter ga upodabljali v svojih umetniških storitvah. Koliko se jih je že poslovilo in z vsakim od njih je odšel del tiste najbolj ustvarjalne Izole, tisti del, ki nas je vedno delal drugačne, da smo lahko kjerkoli ponosno povedali, da prihajamo iz mesta umetnikov. In ko smo jih naštevali vse, ki so že odšli, od Pustete do Benčiča in od Kleve do Motoha, smo vedno rekli: So šli, ampak še vedno jih imamo in med njimi je bil do ponedeljka tudi Matjaž Bornšek, mož, oče, prijatelj, sosed, roker, mladenič niti še zrelih let.

Vedeli smo, da je bolan, vedeli smo, da vse ni tako kot bi moralo biti, vendar smo verjeli vanj, tako kot je verjel on sam in sta verjeli njegovi najbližji, Darin in Taša. Boril se je, skrival bolečino in se pretvarjal, kot da je vse v najlepšem redu, čeprav smo videli, da ni. Ampak še vedno nam je z ognjem v očeh pripovedoval o koncertu Bon Jovija, ki ga je obiskal lani poleti, še vedno je sanjal o srečanju motoristov, o vožnji z džipom po neznanih grapah, o skupnih razstavah steklarskih mojstrov, o steklenem šahu, harfi, klavirju in še mnogih drugih izdelkih, ki so jih ustvarile njegove roke in njegova domišljija. Magično je bilo opazovati njegove hitre prste pod katerimi so iz stekla nastajali miniaturni slončki sreče ali pa zodiakalna znamenja, pa številne nagrade in pokali za različne športne junake, protokolarna darila in posebna darila za prijatelje. .

Po poklicu je bil sicer strojni tehnik, a se je z oblikovanjem stekla profesionalno ukvarjal več kot četrt stoletja. Steklo je izbral kot material za svoje umetniško ustvarjanje, ker ga je v nekem trenutku začutil in se mu predal. Začel je kot samouk, potem pa nabiral znanje vsepovsod, se učil od mojstrov in tudi sam odkrival marsikatero skrivnost. Znova in znova je v steklu odkrival tisočero možnosti, prevzemala so ga nova in nova odkritja, ki jim ni bilo videti konca. Njegove skulpture niso čepele v ateljeju MB na Ljubljanski ulici. Z njimi je hodil na mnoge razstave, od Ljubljanskega do Predjamskega gradu, do gradu Podsreda, kjer se je predstavil dvakrat, zadnjič leta 2019. Skulpture je postavljal tudi v Postojno, Lipico, v sosednjo Manziolijevo palačo, sodeloval je na številnih dobrodelnih razstavah v pomoč socialno ogroženim otrokom. Matjaž je bil točno tam, kjer ga je to mesto, ta svet, potreboval. In zdaj ga ni več. Težko bomo našli enakega ali podobnega. Prišel bo kdo drugi, ulica se bo še enkrat več resetirala, svet se spreminja. Za koga morda na bolje, za nas ne. Mi ga imamo radi takega, kot je. In tudi Matjaž ga je imel rad z vsemi njegovimi podobami in vsemi oblikami. Živel ga je s polnimi pljuči, v družinski sreči s soprogo Darin in hčerko Tašo, ki ga bosta pogrešali najbolj. Mi pa se bomo trudili, da ga imamo pred očmi takšnega, kot je bil vsakokrat, ko je ponosno zaklical z vrat ateljeja: Pridite pogledat kaj je nastalo! In bilo je kaj videti.

Fotomontaža: Sinožič Dragan

Od Matjaža Bornška se bomo poslovili v petek, 14. maja ob 10.00 na izolskem pokopališču.

Kriminalije

Živa kolje na Baredih

Ponovno je na Baredih neznana žival poklala 17 domačih kokoši in 4 race. Policisti še ugotavljajo okoliščine.

Nevarna kombinacija

Neznanci so v noči iz četrtka na petek vlomili v vrtno lopo, iz katere so ukradli nekaj žganja in kotno brusilko. Občan je bil s tem dejanjem oškodovan za približno 100 evrov.

Odpeljal se je brez čelade

Nekdo je v petek med Šaredom in Baredi ukradel moped Tomos APN-4, zelene barve, reg. KP FL-37. Čelado je pustil na kraju. Motor je bil naslednji dan najden in vrnjen lastniku.

Ukradli so sladoled

V noči iz sobote na nedeljo so neznani storilci izpred kioska za prodajo sladoleda ukradli reklamno tablo v obliki sladoleda, višine 1.6 m, teže 70-80 kg, črno - bele barve, vredno 800 evrov.

Ukradli so kolo z motorjem

Policisti so v centru mesta obravnavali tatvino kolesa z motorjem znamke PIAGGIO tip QUARTZ 50, registrskih številk KP A2-529, modre barve.

Napihal je

V nedeljo dopoldan je ustavljeni voznik osebnega avtomobila kazal znake opitosti, odrejen alkotest je pokazal 0,56 mg/l. Zaradi vožnje pod vplivom alkohola je bil oglobljen na kraju, vozniško dovoljenje pa mu je bilo odvzeto za 24 ur.

Zbežala s katalizatorjem

Okoli 23. ure so policisti v Izoli prijeli 24-letnika iz Črnomlja in 35-letnika iz Kočevja, ki sta bežala iz industrijske cone, ko sta zagledala policiste. Pri pregledu območja so policisti našli dvigalko ob parkiranem vozilu in orodje, zatem pa ugotovili, da na enem od vozil manjka katalizator. Policisti zbirajo obvestila za potrditev suma storitve kaznivega dejanja tatvine.

Odnesli so kolo

V Izoli je nekdo ponoči iz odklenjene kleti ukradel žensko gorsko kolo Nevada, modre barve, vredno 650 evrov.

Špargli in granata

V torek zvečer je domačin med nabiranjem špargljev na Belvederju naletel na topovsko granato iz II. Svetovne vojne. Policisti so kraj zavarovali do prihoda bombnih tehnikov, ki so še aktivno topovsko granato kalibra 75mm odpeljali na uničenje.

Ukradeni sladoled je samo pika na i

V noči med soboto in nedeljo so iz kioska na Lonki neznanci ukradli sladoled. Gre za velik, 70 kilogramov in 800 evrov težek črno-beli sladoled, ki je bil zaklenjen s ključavnico. Kot je povedal Saša Janković, ki vodi kiosk, mu najprej sploh ni bilo jasno, kaj so ukradli. ***„Ko sem videl, da ni sladoleda, skoraj da nisem mogel verjet. Je vendarle velik in težek, in morala sta biti vsaj dva orjaka, da sta ga odnesla. Dvomim, da se je kdo tega lotil iz čistega dolgčasa.“***

A sladoled ni edina stvar, ki je izginila pred kioskom. ***„Tokrat je bil sladoled, a še pred tem nam redno kradejo okrasne cvetlice v vazah in grmičevje. Tega pa res ne razumem. Želimo si čim bolj okrasiti okolico, potem pa nam kradejo cvetlice. Jaz redno porabim več ur, da jih nabavim, posadim, uredim. Kaj da rečem? Ne gre samo za finančni strošek, ampak za količino vloženega dela. Ne vem, kaj imajo ti ljudje od tega, ampak naj se zavedajo, da meni vsakič uničijo cel dan.“***

Dom upokojencev Izola
Casa del pensionato Isola
MEDGENERACIJSKI CENTER IZOLA
CENTRO INTERGENERAZIONALE ISOLA
www.medgeneracijskicenterizola.si

VSE DEJAVNOSTI LAHKO OBISKUJETE BREZPLAČNO, OB UPOŠTEVANJU ZAŠČITNIH UKREPOV NIJZ IN NA LASTNO ODGOVORNOST.

PONEDELJEK, 17. 5. 2021
7.30 – 8.30: Jutranja telovadba s fizioterapevtko
8.00 – 8.30: Raztezne vaje
9.00 – 10.00: Pogovorna skupina starih ljudi za samopomoč Metulj MD Svetilnik
9.00 – 10.30: Začetni tečaj nemškega jezika
10.30 – 12.00: Nadaljevalni tečaj nemškega jezika
12.00 – 14.00: Namizni tenis (zbiramo prijave: 12.00-13.00, 13.00-14.00)
14.00 – 15.00: Vaje za boljši spomin
15.00 – 16.00: Joga smeha
16.00 – 17.00: Pikado / 17.00 – 19.00: Šah
17.30 – 19.00: Trebušni plesi

TOREK, 18. 5. 2021
7.30 – 8.30: Jutranja telovadba
8.00 – 8.30: Raztezne vaje
8.00 – 11.00: Pohod v okolico (zbirno mesto: pred centrom)
9.00 – 10.30: Nadaljevalni tečaj angleškega jezika
11.00 – 13.30: Druženje ob kuhanju kosila (zbiramo prijave)
14.00 – 15.00: Klepet v angleškem jeziku
15.00 – 17.00: Informacije za izobraževanje in razvoj kariere z Ljudsko univerzo Koper
15.30 – 17.30: Tarok
17.00 – 19.00: Družabne igre

SREDA, 19. 5. 2021
7.30 – 8.30: Jutranja telovadba
8.00 – 8.30: Raztezne vaje
8.00 – 11.00: Kolesarski izlet v okolico (zbirno mesto: pred centrom)
9.00 – 11.00: Namizni tenis (zbiramo prijave: 9.00-10.00, 10.00-11.00)
11.00 – 12.30: Nadaljevalni tečaj ruskega jezika
14.30 – 15.30: Spoznavamo zdravilne rastline: trpotec
15.30 – 17.30: Tarok / 15.30 – 18.00: Skupaj rešujemo križanke
18.30 – 19.30: Joga z elementi plesa za odrasle

ČETRTEK, 20. 5. 2021
7.30 – 8.30: Jutranja telovadba
8.00 – 8.30: Raztezne vaje
9.00 – 10.00: Družabni plesi za zaključene pare
10.15 – 11.15: Družabni plesi za posameznike
11.00 – 13.30: Druženje ob kuhanju kosila (zbiramo prijave)
14.00 – 15.30: Tečaj mednarodnega jezika esperanto
15.00 – 17.00: Ustvarjalne delavnice: poslikava kamnov, izdelovanje rožic in bižuterije, pletenje in kvačkanje
17.00 – 19.00: Šah
19.00 – 20.00: Tango – plesna rekreacija za vse generacije

PETEK, 21. 5. 2021
7.30 – 8.30: Jutranja telovadba
8.00 – 8.30: Raztezne vaje
9.00 – 10.30: Vodeno sproščanje telesa in duha
11.00 – 13.00: Igre s kartami: briškola, remi, šnops, enka
14.00 – 15.00: Klepet v italijanskem jeziku
15.00 – 17.00: Slaščičarska delavnica (zbiramo prijave)
15.00 – 17.00: Namizni tenis (zbiramo prijave: 15.00-16.00, 16.00-17.00)
17.00 – 19.00: Družabne igre

MALI OGLASI

RAZNO

Iščem zanesljivo gospo za čiščenje apartmajev. Info. gsm: 041 670 085

- Miren zakonski par v pokoju iz Izole išče malo parcelo v Izoli ali okolici v najem. Dovoz z avtomobilom. Tel: 031 844 506

ODDAM

- 20m2 garsonjero za 1 osebo (lahko staršu s predšolskim otrokom, možna vloga za subvencijo) Tel 031 297 594

PRODAM

- Prodam Piaggio ZIP 504T, nov, prevoženih 200 km. Cena po dogovoru Tel 031 758 818
- Prodam fiat Uno, letnik 2006, 1.lastnik, prevoženih 63 250 km, redno servisiran Tel 031 532 701
- Poceni prodam dobro ohranjen električni invalidski voziček. 040 431 916

NAJAMEM

- Najamem enosobno stanovanje cca 40 m2 v pritličju ali z dvigalom na Obali. Tel.: 031 710 857

OKREPČEVALNICA
GRILL GRILL
„Pri Perotu"
+386 (0) 41 858 473
Poznate nas po naših jedeh z žara,
pripravljamo pa tudi:
Enolončnice 5,00 eur
Malice 5,80 eur
Okusna kosila od 7,00 eur dalje
Bogata nedeljska kosila 10,0 eur
Saj veste kje?
Med parkom in Lonko.

Kultura se vrača. Pa magari s kariolo.

Dve leti sta minili odkar nas je zapustil Maksimiljan Rojc - Maxi. Tako so se ga spomnili njegovi Ribari.

„Vrata odpirajo hoteli pa jih bomo še mi"

V dopisništvu Mandrača
v Ljubljanski ulici 32
se najde marsikaj zanimivega

FOTOKOPIRAMO

Najsodobnejši barvni fotokopirni stroj Konica, ki je hkrati tiskalnik in scanner, vse do formata A3. Tekst ali fotografijo si lahko sami iztiskate neposredno iz vašega računalnika ali telefona.

BEREMO

Knjige založbe tednika Mandrač in nekatere knjige, ki so izšle v samozaložbi izolskih avtorjev.

Knjige za branje na ulici, za izposojo in za oddajo.

Zgoščenke in vinilke domače založbe in samozaložbe.

IZDELAMO

Sami ali z našo pomočjo izdelajte napise za majice ali kape, skodelice, puzzle ali kaj podobnega.

OBJAVLJAMO

Naročite oglas, osmrtnico, zahvalo, mali oglas za naslednjo številko Mandrača.

Prinesite članek, fotografijo ali nam povejte svoje mnenje o čemerkoli, kar bi radi, da izvedo tudi drugi.

SE POGOVARJAMO

Lahko pa tudi samo malo zatežite novinarju ali uredniku. Kdo ve, morda pa ga bo vaše teženje celo zanimalo.

Telefon in e-mail sta ista kot na uredništvu, ampak dopisništvo je zato, da vzpostavimo pristen človeški kontakt. Izkoristite to!